

at opfylde de Forpligtelser, der foreskrives i Loven, nok kunde lade sig foretage, uden at man derfor kunde sige, at Loven fik et meget forandret Udseende. Det er jo af Indlederen blevet sagt, at Loven var langt fra udtømmende, og jeg finder ogsaa, at der er meget, der mangler i denne Lov. Vi have saaledes ingen Bestemmelser — i det mindste kan jeg ikke finde dem — om Kommissionshandel. Det er en for Landbruget uhyre vigtig Handel. Paa Grund af vor afsides Beliggenhed og paa Grund af, at vi ikke kunne være til Stede paa Markedet, maa vi sælge vore Produkter gennem Kommissionærer i de store Byer. Jeg finder heller ingen Bestemmelser om Transport af Gods, og det spiller dog en overordentlig stor Rolle, om Transporten sker til den Tid, Godsekspeditionen har lovet. Jeg har selv en Gang lidt et Tab ved, at et større Rederi, der havde lovet, at et Skib skulde gaa til Hamborg og medtage mit Kvæg paa en bestemt Dag, lod en hel Dag gaa over, hvorved mit Kvæg kom for sent frem. Jeg kan ikke se rettere, end at der mangler en hel Del Bestemmelser angaaende Godstransport, og dette Emne er jo dog draget ind under Loven, idet der i § 4 staar, at som handlende betragtes ogsaa den, der beforder Gods. Det er maaske ikke muligt, at saadanne indgaaende Bestemmelser som dem jeg kunde ønske, blive optagne i Lovforslaget, men jeg finder, det er en Mangel ved det, at man ikke har givet Regler i denne og i flere andre Retninger. Jeg mener, at fordi Lovforslaget er en Frugt af Samarbejde med Nabomagterne, kan man godt ræsonnere lidt over det, og jeg tror, det havde været heldigt, om de, der sammen med Repræsentanter for Norge og Sverige have udarbejdet Lovforslaget, havde taget lidt mere Hensyn til flere af de Virksomheder, der i § 4 henføres under Begrebet Handel.

Stilling: Jeg skal tillade mig at gøre en Bemærkning med Hensyn til et Punkt, der blev fremdraget af den ærede Indleder. Det er Slutningsbestemmelsen af § 39, hvor der staar: hvis „hans Formuesforhold i øvrigt vise sig at være saadanne, at han maa antages at ville være ude af Stand til at betale Købesummen, naar den forfalder“. Det forekommer mig at være en Regel, som rummer store Farer for alle handlende; thi hvem skal bestemme, om den vedkommendes Formuesforhold ere saadanne, at han ikke kan betale? Man tænke sig nu en Mand, der har solgt et

meget stort Parti Varer til en anden Købmand, der maaske ikke er i Stand til at betale, hvis der skal tages Hensyn til hans Formuesforhold i Øjeblikket. Men medens Kredittiden løber, stiger den paagældende Vare meget betydeligt, saa han ikke alene kan betale senere, men ogsaa erhverve sig en stor Fordel. Det ligger altsaa i Sælgerens Magt — hvis han indser, at han har solgt for billigt, og at Køberen vil tjene for meget, og han ved, at denne foreløbig har det temmelig smaat — at skride ind og maaske hidføre Mandens Ruin, samtidig med at han selv tilvender sig den Fordel, som Køberen kunde have opnaaet ved Varens Stigning. Paa den Maade kan han for det første ødelægge den paagældende og dernæst tilvende sig selv en Fordel, som han absolut ikke har noget Krav paa. Jeg synes, at den nævnte Tilføjelse giver et saadant Spillerum for Vilkaarlighed i Handelsforhold, hvor jo Køb og Salg kunne være i høj Grad afhængige af Konjunkturerne, at jeg ikke kan indse andet, end at der maa ske en Forandring paa dette Punkt. Og naar der i § 39 staar, at Sælgeren hos Konkursboet har Ret til at forlange fuld Betaling for leverede Varer, naar Boet har solgt Varerne, uanset at de først ere komne det i Hænde efter Konkursens Indtræden, vil jeg dog henlede Opmærksomheden paa, at det jo kan være let fordærlige Varer, som man har været nødsaget til hurtigst muligt at skille sig af med, da de i modsat Fald maaske vilde blive aldeles værdiløse. Men det er dog urigtigt, at vedkommende Fordringshaver faar fuld Ækivalent for sine Varer, der eller vilde være værdiløse, samtidig med at alle andre, der kort Tid i Forvejen have leveret Varer, der ikke ere let fordærlige, maa nøjes med den Dividende, Boet giver.

Disse to Bestemmelser synes jeg rumme en stor Fare for de handlende, og hvor uheldigt det maaske end kan være at gøre Forandringer i Lovforslaget, vil jeg dog henlede det eventuelle Udvalgs Opmærksomhed paa, at Handelsstanden ikke vil kunne være tjent med, at disse Bestemmelser blive staaende.

Justitsministeren (Alberti): Jeg tror ikke, det vilde føre langt at optage en Debat i det enkelte om de forskellige Paragraffer i Lovforslaget. Jeg ønsker dog at sige, at det forekommer mig, at Lovforslaget har handlet meget fornuftigt i at undtage saadanne i strengeste For-